

Weidevogelsgroep Raamsdonk e.o.

Tweede jaargang, Nummer 11

Voor INTERN gebruik

Nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief:

1. Excursie naar Meeuwis Millenaar
2. Verloop van de weidevogels in 2025 – Provinciale Situatie
3. Stand van de 4 groepen
4. Bericht vanuit Coördinatiepunt Brabants Landschap
5. Activiteit o.a. 23 juni informele afsluiting seizoen

Beste vrijwilligers,

Al weer de 4de nieuwsbrief van seizoen 2025. Een goed gevulde met mooie foto's. Dank aan de groepsleiders en fotografen.

We kunnen gerust vaststellen dat we op driekwart van het seizoen zijn. De resultaten in onze loopgebieden zijn erg wisselend. Van hosanna naar mineur. Lees de verslagen maar eens. Ook provinciaal is het een lastig seizoen. Rens schrijft er over. En hij heeft nog een belangrijke tip. Dit seizoen hebben we een heel leuk uitje gehad naar een plas/drasgebied in Dussen.

Ik vraag extra aandacht voor de activiteit informele afsluiting seizoen. We zijn op een prachtige plek. Het was wel goed toeven tijdens het lopen de afgelopen maanden. Heerlijk weer. En geen geploeter door nat land. Elk nadeel heb zijn voordeel. Ik wens jullie veel leesplezier, succes in de laatste weken en geniet van het buiten zijn.

En... stuur mij af en toe een verhaaltje en/of foto's voor onze nieuwsbrief !

1. Excursie naar Meeuwis Millenaar

Op 16 april togen we naar het mooie Dussen voor een excursie op het bedrijf van Meeuwis Millenaar. Meeuwis is een natuurinclusieve boer. Hij is gestopt met zijn actieve veehouderij en richt zich nu vooral met zijn adviesbureau op advisering en coaching van boeren die ook natuurinclusief willen gaan boeren.

We waren met 17 vrijwilligers van de weidevogelgroep Raamsdonk. Na zijn welkomstwoord en uitleg over zijn bedrijf liepen we naar een paar van zijn percelen met agrarisch natuurbeheer. Hij heeft daar kruidenrijke stroken ingezaaid. In het midden ligt een keverbank. Die ligt net wat hoger dan de akker en biedt door het speciale klimaat een leefgebied voor kevers en insecten. Lekker voor de vogels en goed voor het bestrijden van natuurlijke vijanden in de reguliere gewassen. Hij vertelde dat hij zichzelf eigenlijk een verkeerd voorbeeld vindt voor boeren die komen kijken. Tis allemaal wat extremer. Hij liet ons daarom een perceel van zijn buurman zien waar tarwe was gezaaid en waarlangs kruidenrijke stroken lagen. Zo moet het eigenlijk. We werden ook nog langs een mooie plas geleid waar een bever zijn plek had gevonden.

Terug op de boerderij had de partner van Meeuwis de koffie/thee klaar met een sneetje peperkoek. Dat smaakte goed.

Nu werd het tijd voor waar we eigenlijk voor waren gekomen. Achter zijn woonhuis heeft Meeuwis een plas/dras gebied ingericht. Elk jaar zet hij ongeveer 7 ha van de grond tijdelijk onder water. Eind juli komt de grond dan weer droog te staan. Het bodemleven kan zich dan herstellen. In het plas/drasgebied liggen om die reden ook wat verhogingen die net niet onder water komen. Op de rand van droog naar nat leven veel insecten waar de weidevogels dol op zijn. En op de verhogingen kan gebroed worden. Een raster beschermt de vogels tegen de vos. Vlakbij dit gebied staat een pipowagen van waaruit we rustig de vogels konden bewonderen. De grutto en tureluur; de kievit en kleine plevier; eenden en scholeksters; en nog meer. Helaas liet de kluut zich niet zien. Wat een walhalla voor die vogels. Er is veel voedsel waardoor de kuikens, die we ook hebben gezien, een grote overlevingskans hebben.

Meeuwis heeft op de plek van zijn boerderijschuur een nieuw huis gebouwd. Met aan de achterkant een glasgevel. Hij kan vanuit zijn slaapkamer zo het plas/drasgebied observeren. Je zal zo maar elke ochtend wakker mogen worden.

We konden wel blijven kijken en ontdekken. Maar aan alles komt een einde. Lia bedankte Meeuwis hartelijk voor de gastvrije ontvangst en al het moois wat we gezien hebben en de interessante uitleg over het beheer. Hij kreeg als dank een pakketje met streekprodukten. Het was een geslaagde avond.

Tuurlijk samen op de foto (Lia)

2. Verloop van de weidevogels in 2025 – Provinciale Situatie

Het voorjaar van 2025 kenmerkte zich door uitzonderlijke droogte, waardoor veel agrariërs al vroeg in het seizoen hun eerste bewerkingen op het land konden uitvoeren. In sommige gevallen pakte dit gunstig uit voor de kieviten, die dit jaar relatief laat aan hun broedseizoen begonnen.

Toch werden al snel de eerste problemen zichtbaar bij de Brabantse kieviten. Door het aanhoudende droge weer was het voedselaanbod beperkt; insecten bleven schaars en regenwormen trokken dieper de bodem in. Deze eiwitrijke voedselbronnen zijn echter van cruciaal belang om in broedconditie te komen. Als gevolg daarvan werd er een toename waargenomen van zogenaamde 'schijnbroeders' en afwijkende eieren. De droogte bleef voortduren, wat ervoor zorgde dat de kuikens uit de eerste leg over het algemeen moeilijke overlevingsomstandigheden hadden. Niet alleen weidevogels

ondervonden hinder van de droogte – ook predatoren zoals vossen, kraaien en marters hadden moeite om voedsel te vinden. Hierdoor nam op bepaalde locaties de predatie sterk toe.

Er is echter ook goed nieuws: de tweede legsels lijken betere overlevingskansen te hebben. De meeste agrarische werkzaamheden zijn inmiddels afgerond en er vallen af en toe enkele buien, wat het leefklimaat voor de kuikens ten goede komt.

Ook de wulpen begonnen dit jaar laat met broeden. Sommige koppels, waarvan het eerste legsel is mislukt door bijvoorbeeld maaien of kraaien, starten nu met een tweede broedpoging. Blijf dus alert, ook in deze periode!

Een dringend verzoek aan vrijwilligers: laat kieviten die broeden op ingezaaide percelen waar geen verdere bewerkingen nodig zijn zoveel mogelijk met rust. Vermijd onnodige verstoring, bijvoorbeeld door het plaatsen van markeerstokken, omdat dit predatie juist in de hand kan werken. Indien nodig, voer deze vogels liever van een afstand in de boerenlandvogelmonitor – bijvoorbeeld vanaf de weg. Het uiteindelijke broedresultaat blijft wellicht onbekend, maar verstoring voorkomen is altijd de betere optie.

Rens Sommers

Veldmedewerker Brabants Landschap

Wat een dotjes (Rens)

3. Voortgang loopgroepen

Hierbij een kort overzicht loopgroep Overdiep jaar 2025:

Update 26-05-2025 Kievitsnesten

2025 - de Bont - 11 nesten - uitgekomen 7 eitjes

2024 - de Bont - 9 nesten - uitgekomen 12 eitjes

2025 - Fleerakkers - 16 nesten - uitgekomen 7 eitjes

2024 - Fleerakkers - 2 nesten - uitgekomen 4 eitjes

2025 - Suijlekom - 1 nest - niet uit
2024 - Zijlmans- 1 nest - niet uit

In maart waren er al vele kieviten aangekomen maar pas op 1 april (geen grap) hebben we op een braak/grasveld aan de Poolseweg bij de Bont 4 kievitsnesten met eitjes gevonden maar geen mandjes gebruikt aangezien het perceel pas begin mei bewerkt zou gaan worden. Dit alles in overleg met de boer!

8 april opnieuw 2 nestjes op het braak/grasveld, maar ook 1 kievitsnest op een braak stuk bouwland bij de Bont.

Tussendoor 28 april op het grasperceel gaan kijken en het gras stond toen al 25-30cm hoog. De nestjes waren moeilijk te vinden en alleen 2 nesten met ei schilletjes; de andere 4 waren leeg. Het andere kievitsnest op het braakland was er niet meer, maar op 17 mei heeft Thijs daar wel 2 ouders met 3 kleintjes op de foto gezet.

Tevens zijn op 17 mei weer 3 nieuwe kievitsnesten met eitjes gevonden op twee verschillende uienpercelen van de Bont. Deze nestjes zijn volgens mij wel een tweede leg en moeten er meer zijn. Nestje zo gelaten en geen verdere actie!

Resumé bij de Bont 2025: 11 kievitsnesten met maar 7 uitgekomen eitjes en wachten nog op de nestjes op de twee uienpercelen.

Op een braak perceel van van Suijlekom bij het oorlogsmonument hebben we 1 kievitsnest met 4 eitjes gevonden en Jan had een afspraak met de boer aangezien deze op het perceel nog gier moest slepen. Helaas is de boer de afspraak niet nagekomen en hebben wij een zaterdag met 3 personen (elkaar afgelost) voor niets gepost!

Resumé bij Suilekom 2025 : 1 kievitsnest en resultaat onbekend.

26 april zijn we op het land van Fleerakkers gaan kijken en hebben daar totaal 16 kievitsnesten gevonden. Fleerakkers en zijn Loonwerker de Bont uit Raamsdonk hebben bij het uitrijden van compost op de percelen heel goed rekening gehouden met de kievitsnesten, 28 april hebben we wat kunnen helpen terwijl ze de compost aan het uitrijden waren.

Helaas hebben we de nesten niet voldoende kunnen beschermen vanwege de vele kraaien in het gebied!

Resumé bij Fleerakkers 2025: 16 kievitsnesten met maar 7 uitgekomen eitjes.

Alle gegevens hierover zijn door Thijs verwerkt in de Boerlandvogelmonitor!

Pril geluk (Thijs)

Nest nr 13 (Thijs)

Seizoensverslagje van de Willemspolder

Onder andere met de mededeling dat het seizoen weidevogelbescherming weer van start ging, zijn Adrie en ik bij de boeren langs gegaan. Tevens een brief af gegeven, waarin vermeld stond of zij interesse hadden in de **web-site** en de bijeenkomst van het Brabants landschap in het provinciehuis.

Onze eerste loopmiddag was dinsdag 18 – 02. Bijeenkomst bij de mestzak geen resultaat. Pas op dinsdag 25 maart hebben we het eerste nest gevonden op het spinazieveld, einde doodlopende weg. Rens, onze steun en toeverlaat, dank daarvoor. Vervolgens, op het zelfde perceel, nog 3 nesten en de week erop nog eens 2. Het spinazie perceel is eigendom van Peter Schellekens. Fijn dat deze mee wilde werken aan de verschillende regelingen: het later inzaaien, vluchtstrook, ect. Helaas 3 dagen, na het ontdekken van de laatste nesten, bleken alle nesten leeg. PREDATOR onbekend.

De wulpen waren ook weer aanwezig op het grasperceel van Rens Claasen. Het vermoeden bestond dat ze weer gingen nestelen. Het zoeken met de drone van Herman leverde helaas geen resultaat op. De drone werd aan gevallen door een scholekster dit terzijde. Een verzoek gedaan aan Rens om een gedeelte van het gras niet te maaien om de wulpen de gelegenheid te geven om te nestelen. Dat heeft hij gedaan.

Alle velden observeerden we tussentijds met de verrekijker en of scoop maar niets helemaal niets wat betreft nesten; waar ligt dit aan? Droogte, bewerking van het perceel misschien! De kippenboer die niet doorgeeft dat hij het land gaat bewerken, iets wat hij wel eerder had toegezegd?

Begin mei waren alle percelen op een na ingezaaid. Dan valt er nog weinig te beschermen. Later nog meerdere keren 2 Kievieten in broed houding gezien op een aardappelperceel en deze nog ingevoerd. De wulpen houden we nog even in de gaten. Al met al een zeer mager seizoen.

Wim Scholten is onze loopgroep komen versterken. Welkom Wim.

Mooi samen op de foto (Henk)

Herman met drone in Willemspolder (Lia)

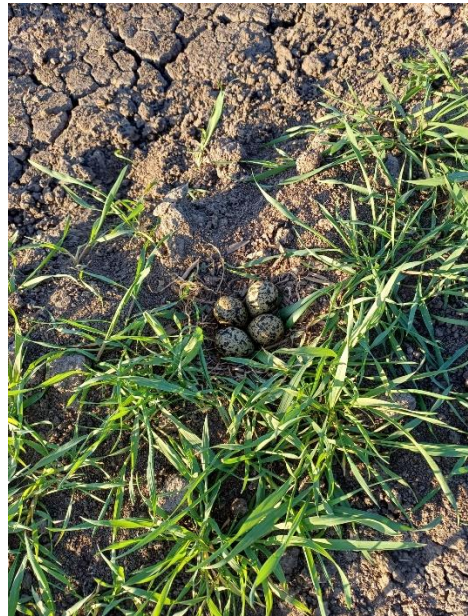
Verslag Slagenland Waspik Boven

Na een erg stroeve start in de maand maart, weinig nesten en veel predatie, heeft het weidevogelseizoen in de maanden april en mei alsnog een vliegende start bij ons gekregen. Met de inzet van ons geweldige team en de medewerking van onze boeren zijn tot op heden 51 nesten, een record voor Slagenland, geteld; het dubbele aantal van vorig jaar rond die tijd. Het percentage predatie is met ongeveer 40% gelijk aan 2024. Op dit moment zijn nog altijd zo'n 20 nesten bezet van zowel kieviten als scholeksters.

Vanwege de vele percelen die wij observeren en belopen, is het haast onmogelijk om alle juiste boeren te benaderen. Bovendien zijn een aantal daarvan van de provincie. Ook worden er nogal onderverhuurd wat het nog wat ingewikkelder maakt. Helaas hebben we dit jaar niet de aandacht aan de wulpen kunnen geven die zij verdienen. Zij zijn er wel maar het vinden van de nesten is er vanwege tijdgebrek niet van gekomen. Voor zover mogelijk kijken wij als groep nu al terug op een geslaagd seizoen

Martine haar 1ste vondst (Martine)

Een goed verstopt kievitsnest (Martine)

Verslag Buitendeks

In het begin van het seizoen zagen we in Buitendeks erg veel kieviten. En hebben we ook de wulpen gezien en gehoord. Maar het maken van nesten was een zware opgave voor de kieviten leek dit jaar. De droogte speelde een rol. Geen voedsel, niet opvetten, geen eieren. Langzaam aan werd het aantal kieviten dat we zagen wat minder. Zou het een mislukt jaar worden?

Maar op 9 april vonden we de 1ste nesten. Lilly, onze nieuwe vrijwilliger, was degene die het vond. Je zult wel haar enthousiasme herkennen wat je krijgt bij het vinden van je allereerste nest. De 1ste nesten lagen op een pas ingezaaid grasland en op een wintertarweperceel.

Uiteindelijk zijn we dit jaar 2 nesten verwijderd van wat we vorig jaar hadden om deze tijd. Nu 27 nesten, vorig jaar 29. Het aantal gepredeerde nesten is hetzelfde: 5.

Wat opvalt is dat de nesten veel meer gespreid over de polder liggen. Het geweldige perceel van vorig jaar was nu ingezaaid met wintertarwe. Vorig jaar 21 nesten en nu 3. De wintertarwe werd echt te hoog. Op een ander perceel waar vorig jaar de wintertarwe stond met 0 nesten (in 2023 nog 2 nesten), vonden we nu 11 nesten. Het kan verkeren. Er zijn percelen bijgekomen waar voorgaande jaren niets te zien was. Althans dat denken we. Misschien hebben we ze gewoon

gemist als beginnelingen, hahahaha. Ook dit jaar zagen we pullen op percelen waar we die niet hadden verwacht. Zo zullen er nog wel meer zijn. Niet erg, als de pullen maar overleven. Een jaar waarin we wel beschermd hebben, maar niet zoveel als vorig jaar, omdat de percelen al in de winter of vroeg voorjaar ingezaaid waren. Op dit moment nog 2 te beschermen nesten, omdat de boer op dat perceel nog broccoli gaat planten. Of de rest is uitgekomen, schatten we in vanaf de weg door naar alarmerende Kieviten te kijken. Het wordt steeds rustiger merken we. Nog een opsteker: we zagen de 2 wulpen weer op het perceel waar ze vorig jaar hebben gebroed. Dus dat blijven we volgen. 🍌

3 eitjes uitgekomen, eentje koud. (Lia)

ander moois in Buitendeks. Koppel patrijzen (Lilly)

4. Bericht van coördinatiepunt Brabants Landschap

Van Lisa van den Biggelaar ontvingen we kortgeleden dit bericht:

“We zien langzaam de kuikenfotos weer binnenkomen. Prachtig om te zien dat ze overal weer uit komen. We zijn hiermee nog niet uit de gevarenzone. Hierbij een paar aandachtspunten voor de komende tijd:

- Ga aub niet de percelen op tenzij het absoluut nodig is omdat er bv. nog werkzaamheden gaan plaatsvinden. Dit werkt verstoring en predatie in de hand. Ga observeren vanaf de kant.
- Dit jaar zijn er bijzonder veel Kievitlegsels op grasland gevonden. Deze komen nu ongeveer uit. Hou in de gaten dat het gras niet te hoog staat voor de kuikens om er nog uit te kunnen.
- Als er nog bewerkingen op de percelen met kuikens moeten plaatsvinden, vraag de boer om langzaam te rijden en ga indien mogelijk mee op de trekker.
- Ga vooral niet het perceel op bij kuikens en werkzaamheden, voor jou gaan ze drukken, maar voor de tractor niet.
- Maatwerk is essentieel, bij twijfels over wat te doen, bel dan Marco of Rens voor hulp en tips! Wij denken graag mee. Als alle bewerkingen al plaats hebben gevonden, probeer dan de legsel vanaf de kant in te voeren en bij te houden. Dit vooral om verstoring te voorkomen. Zeker de tweede leg nu kan prima vanaf de kant worden ingevoerd. Niet zeker van de uitkomst? Voer dan eventueel uitkomst onbekend in.”

5. Activiteiten

Net als vorig jaar wil ik het seizoen met jullie op informele wijze afsluiten. Gezellig met elkaar napraten en delen over het afgelopen seizoen. Wat hebben jullie meegemaakt aan leuke en ook aan minder leuke dingen

We zijn dit jaar te gast bij Gerda en Wim van de groep Overdiep. Zij wonen op een prachtige locatie aan de rand van het natuurgebied de Westelijke Langstraat. Een Natura 2000 gebied. Vanuit hun huis en tuin kijk je op een flinke wiel/plas horende bij hun locatie. Ijsvogels en watervogels te zien en als we geluk hebben horen we de roerdomp. Heel misschien kunnen we hem tussen het riet zien. Neem dus je verrekijker mee. Als je eerder komt, kun je eerst nog het natuurgebied in. Zeer de moeite waard. Je kunt starten tegenover Café Landzicht, Winterdijk 1, Sprang-Capelle. Ik gebruik de app Vossenstreken. Daarin staat een wandeling van 3,5 km. De wandeling is op eigen initiatief.

Dus welkom op:

Maandag 23 juni om 20.00 uur de koffie/thee met iets lekkers. Geen eindtijd.

Adres Gerda en Wim: Winterdijk 14 te Sprang-Capelle.

Jullie krijgen nog een aparte mail als reminder en voor opgave.

Vrijdag 30 mei: groen voor grijsdag bij Praxis in Raamsdonksveer. Actie van de gemeente Geertruidenerberg. Lia staat daar met een stand voor de Bomenstichting en de Weidevogels. Ook aanwezig Jeroen van Oosterhout vanuit Brabants Landschap en de Madense Natuurvrienden. Vanaf 10.00-16.00 uur.

Zo, dat was het weer. Kijk regelmatig ook op onze website. Naar de verhalen en foto's van onze loopgroepen. Thijs houdt de website geweldig up to date. Heel erg bedankt Thijs.

Tot de volgende keer.

Hartelijke groet

Lia Kuijsters groepcoördinator

liakuijsters@gmail.com

06 48 088 871